

Ain Sarv

Gonsiori 34-19, 10128 Tallinn
telefon (+372) - 600 91 72
e-post: ain@sarv.ee

Pakri torupillilugude ja üldisemalt eestirootsi vanema tantsumuusika rütmikast

Pakri vanemast tantsumuusikast on meil säilinud ainult Otto Anderssoni noodistused aastavahetusest 1903-1904, tehtud Adam Söderströmi torupillimängu järele **ilma tantsu nägemata**. Samast ekspeditsioonist on ka noodistused Vormsilt ja Noarootsist ning sealtki ilma tantsuta. Mingit paralleeli pakuvad Ruhnu materjalid, eelkõige Carl Allan Mobergi 1938. aastal tehtud helisalvestiste põhjal kirjutatud uurimus ning mõningad varasemad hõredad ja katkendlikud teated.

Pakri uuemat tantsumuusikat mängitakse lõõtspillil. Seda on uurinud Bo Nyberg, kuigi kahjuks samuti tantsust lahus, mis ometi oleks olnud võimalik Pakri tantsurühma põhjal, kelle tantsudest mitmed toetuvad otseselt vanemale pärimusele. Mitmed uurijad on üksmeelel, et pakri tantsumuusika lõõtspillil on otse üle võtnud torupillitraditsiooni.

Pakri lõõtspillimuusikale toetudes vanemat torupillimuusikat taastades on tulnud ilmsiks, et Otto Anderssoni noodistusi täielikult usaldada ei saa. Tarvis oleks lisamaterjali ja võrdlusi, et uuemale torupillimängijate põlvkonnale võiks anda sellist lähtematerjali, mille põhjal saaks taastada pärimusliku tantsu saateks mängimise.

Nils Tiberigi mõned avaldatud viisid annavad alust arvata, et viisimaterjali võib Uppsalas Tiberigi kogudes olla rohkemgi. Ka tuleks lähemalt tutvuda Otto Anderssoni märkmetega Turus.

Minu kavandatav projekt seisnebki eelkõige nende kahe keskuse materjalide uurimises ning konsulteerimises rootsi ja soomerootsi rahvamuusikaasjatundjatega (Styrbjörn Bergelt, Ann-Mari Häggman, Christina Frohm, Bo Nyberg jt.). Projekt vajab tuge eelkõige reisikulude ja uurimiskeskustes kohalviibimise kulude katteks, aga samuti asjatundlike juhendajate ja nõuandjate töö- ja ajakulude katteks.

Projekti esialgseks tulemuseks oleks sellealane diplomitöö Viljandi Kultuurikolledži rahvamuusikaosakonnas, kus ma õpin hetkel kolmandal kursusel. Kooli majanduslik seis sellise uurimistöö majanduslikku toetamist kahjuks ei võimalda.

Hilisemaks tulemuseks võiks olla seda materjali käsitlev publikatsioon, mis oleks abiks nii pillimeestele kui tantsijatele. Ka on üsna tõenäoline materjali laiem haaramine ja süvenev uurimine tulevikus.